

І. С. Пуцята

старший викладач кафедри ЖЗМК
Інституту права, психології та інноваційної освіти
e-mail: iryua.s.putsyata@lpnu.ua, ORCID: 0000-0001-9047-6245
Національний університет «Львівська політехніка»
вул. Степана Бандери, 12, м. Львів, Україна, 79000

ТЕХНОЛОГІЇ М'ЯКОЇ СИЛИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ ТЕЛЕМАРАФОНУ «ЄДИНІ НОВИНИ»

Мета дослідження полягає у визначенні особливостей реалізації технологій м'якої сили в інформаційному просторі телемарафону «Єдині новини» в умовах воєнного стану.

Методологія дослідження ґрунтується на поєднанні документ-аналізу нормативно-правових актів, контент-аналізу матеріалів телемарафону, елементів критичного дискурс-аналізу, а також вторинного аналізу соціологічних даних щодо медіаспоживання та суспільної довіри. Додатково здійснено аналіз цифрового представлення контенту через заголовки онлайн-трансляцій, що надало змогу оцінити особливості комунікативних стратегій у цифровому середовищі.

Результати дослідження засвідчили, що телемарафон функціонує як інструмент стратегічної комунікації, у межах якого технології м'якої сили реалізуються через консолідацію інформаційного простору, символічне конструювання суспільної єдності, практики верифікації інформації, гуманітарні наративи та міжнародну комунікацію. Водночас виявлено ризики трансформації комунікацій у бік мобілізаційних, популістських або пропагандистських практик, що пов'язані із централізацією порядку денного, зростанням емоційності мовлення, обмеженою представленістю альтернативних позицій та проблематикою фінансування формату. Зафіксовано також тенденцію до поступового зниження суспільної довіри, що безпосередньо впливає на ефективність технологій м'якої сили.

Наукова новизна полягає в системному аналізі телемарафону як простору реалізації технологій м'якої сили з виокремленням зон переходу до популістських і пропагандистських моделей комунікації та визначенням критеріїв їх розмежування.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості використання отриманих результатів для вдосконалення державної інформаційної політики, підвищення прозорості функціонування телемарафону, збереження медійного плюралізму та зміцнення суспільної довіри до стратегічних комунікацій у кризових умовах.

Ключові слова: технології м'якої сили, телемарафон «Єдині новини», стратегічні комунікації, інформаційна політика, суспільна довіра, медійний плюралізм, пропаганда.

І. Вступ

Повномасштабна війна російської федерації проти України істотно трансформувала роль інформаційного простору, який із середовища суспільної комунікації перетворився на складову системи національної безпеки. У цих умовах було запроваджено механізми централізації інформаційних потоків з метою протидії дезінформації, координації публічної комунікації та забезпечення населення оперативною й верифікованою інформацією, що знайшло нормативне закріплення в рішенні РНБО щодо реалізації єдиної інформаційної політики в умовах воєнного стану [17].

Унаслідок цього телемарафон «Єдині новини» став форматом інформаційного мовлення та елементом стратегічної комунікації держави, у межах якої поєднуються безпекові завдання, формування суспільної консолідації та міжнародне позиціонування України. У такому вимірі телемарафон можна розглядати як інструмент реалізації технологій м'якої сили, що ґрунтуються на привабливості, легітимності та добровільному прийнятті інформаційних меседжів аудиторією.

Водночас постає суперечність між потребами інформаційної безпеки та вимогами медійного плюралізму, оскільки централізація комунікації може створювати ризики переходу до пропагандистських або популістських форм подачі інформації, що актуалізує необхідність наукового аналізу телемарафону як складного комунікативного механізму в умовах війни.

Теоретичні засади концепції м'якої сили пов'язані з науковими підходами, у межах яких доводиться, що вплив, заснований на привабливості, довірі та сприйнятті легітимності, може бути більш результативним, ніж інструменти прямого примусу. У дослідженнях Г. Бобба, М. Манкосю, А. Наї, А. Седдоне та Ф. Веджетті медіапростір визначається як ключове середовище формування політичних орієнтацій, тоді як інформаційні ресурси держави розглядаються як чинник, що впливає на позиціонування аудиторій у питаннях міжнародної політики та безпеки [18].

Зарубіжний дослідник Х. К. Їлмаз, досліджуючи публічну дипломатію в умовах російсько-української війни, підкреслює необхідність розмежування стратегічної комунікації та пропаганди, оскільки довготривалий ефект досягається лише через формування довіри, тоді як пропаганда орієнтована на одностороннє переконання [26]. Водночас Л. Мануччі у своїх працях розглядає концепт «sharp power» як механізм недемократичного впливу через викривлення інформаційного простору [22].

Методологічно дослідження медійних процесів ґрунтується на контент-аналізі, розробленому К. Кріппендорффом, що надає змогу здійснювати системне кодування медійних повідомлень [21], у поєднанні з критичним дискурс-аналізом, який надає можливість досліджувати механізми формування легітимності в мовних практиках.

У вітчизняному нормативно-правовому полі інформаційний простір визначено складовою системи національної безпеки, що закріплено в Стратегії інформаційної безпеки, затвердженій рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 15.10.2021 № n0080525-21, яка передбачає можливість координації інформаційної політики держави в умовах воєнного стану [13]. Водночас Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 28.06.2024 № 451 «Про затвердження Дорожньої карти для підтримки відновлення плюралістичного, прозорого та незалежного післявоєнного медіапростору» визначає поступове повернення до конкурентної та плюралістичної моделі медійного середовища після припинення або скасування воєнного стану, що свідчить про тимчасовий характер запроваджених обмежень [12].

У такому нормативному контексті функціонування телемарафону стає предметом активної наукової дискусії, зосередженої на співвідношенні безпекових завдань держави та принципів медійного плюралізму. Безпосередньо телемарафон проаналізовано в працях К. Бакаєвич, яка відзначає його консолідаційну роль у 2022 р. та подальші дискусії щодо ризиків політичної заангажованості [1]. Лінгвістичні дослідження: Н. Шульської, Л. Науменко та О. Калити фіксують підвищення емоційності мовлення та розмиття меж між фактами й оцінками [16]. Порівняльний аналіз трансформацій української медіасистеми в умовах повномасштабної війни, здійснений Д. Дуцик і А. Умландом, засвідчує структурне загострення суперечності між потребами інформаційної безпеки держави та необхідністю збереження стандартів свободи слова, що безпосередньо позначається на моделях функціонування медіакомунікації у воєнний період [19]. Водночас у Звіті Європейської комісії щодо України за 2024 р. акцентовано на потребі забезпечення та поступового відновлення медійного плюралізму як однієї з ключових передумов демократичної трансформації інформаційного середовища держави-кандидата на вступ до ЄС [20].

Водночас узагальнення наявних наукових праць свідчить про збереження концептуально-методологічної прогалини в дослідженні зазначеної проблематики, оскільки телемарафон здебільшого інтерпретується як інструмент реалізації кризової інформаційної політики, тоді як його функціонування недостатньо розглядається в площині технологій м'якої сили з належним розмежуванням механізмів легітимізаційного впливу та маніпулятивних комунікаційних практик; крім того, у сучасних дослідженнях відчувається дефіцит операціоналізованих підходів до вимірювання ефективності відповідних комунікаційних стратегій.

II. Постановка проблеми та методи дослідження

Мета дослідження полягає у визначенні особливостей реалізації технологій м'якої сили в інформаційному просторі телемарафону «Єдині новини» в умовах воєнного стану.

Методологічною основою дослідження є поєднання документ-аналізу нормативно-правових актів, контент-аналізу матеріалів телемарафону, елементів критичного дискурс-аналізу та вторинного аналізу соціологічних даних щодо медіаспоживання й рівня суспільної довіри. Документ-аналіз надає змогу окреслити інституційні засади функціонування телемарафону, контент- та дискурс-аналіз – виявити особливості комунікативних стратегій і нарративних моделей, тоді як вторинний аналіз соціологічних даних – встановити зв'язок між дискурсивними практиками та динамікою довіри аудиторії.

III. Результати

Вихідним положенням дослідження є трактування телемарафону як інформаційного каналу та специфічного режиму кризової публічної комунікації, у межах якого технології м'якої сили реалізуються через інституційні механізми, символічне конструювання єдності, практики підтримання довіри та міжнародне позиціонування держави.

Нормативне закріплення функціонування телемарафону у Рішенні РНБО від 18.03.2022 визначило його як інструмент реалізації інформаційної складової національної безпеки через консолідацію телевізійного мовлення в межах єдиної платформи стратегічної комунікації, що фактично інституціоналізувало медіапрактику як елемент державної політики в умовах воєнного стану. У нормативному формулюванні телемарафон визначено так: «...єдина інформаційна платформа стратегічної комунікації – цілодобовий інформаційний марафон...» [17].

У координатах концепції м'якої сили зазначена інституційна модель формує ефект авторитетної та безпеково легітимної комунікації, унаслідок чого інформаційні повідомлення сприймаються аудиторією як складова колективної оборонної взаємодії, а не лише як результат конкурентної діяльності медіаринку. Водночас централізація інформаційного мовлення породжує ризики монополізації публічного порядку денного, що в правовому та етичному вимірах може вступати в суперечність із принципами свободи вираження поглядів і права громадян на доступ до

різноманітних джерел інформації, що знаходить відображення в сучасних дослідженнях співвідношення функціонування телемарафону зі стандартами свободи слова [15, с. 90].

Формат об'єднаного ефіру виконує також символічну функцію, оскільки інтеграція медійних структур, що конкурують, у спільний комунікаційний простір репрезентує суспільству модель інституційної консолідації та водночас знижує інформаційні витрати аудиторії, забезпечуючи єдину точку доступу до базових повідомлень у кризових умовах. На початковому етапі повномасштабної агресії телемарафон позиціонувався як інструмент протидії пропагандистському впливу держави-агресора та як механізм донесення достовірної інформації до міжнародної спільноти. У зверненні підкреслено, що «критично важливо... мати доступ до достовірної та правдивої інформації...». Наведена позиція медіагруп, підтримана профільним міністерством, демонструє використання інструментів м'якої сили через апеляцію до універсальних норм правдивості та достовірності інформації, водночас формуючи запит на міжнародну солідарність шляхом обмеження присутності російських новинних каналів у міжнародних мережах мовлення [4].

Телемарафон виконує також функцію зовнішньої комунікаційної проєкції, оскільки офіційні канали Міністерства закордонних справ України інтегрують його в міжнародні ініціативи солідарності та публічної дипломатії, використовуючи платформу «Єдині новини» для донесення інформації до глобальної аудиторії [25]. Зокрема, повідомлення про проведення міжнародного благодійного концерту-телемарафону, трансляція якого здійснювалася платформами, що поширюють контент телемарафону, засвідчує використання цього медійного формату як інструмента формування міжнародної підтримки України та консолідації аудиторій навколо гуманітарної проблематики війни. У цьому вимірі телемарафон функціонує як інструмент м'якої сили, оскільки репрезентує Україну як активного учасника міжнародної коаліційної взаємодії, а не виключно об'єкт агресії, що посилює її міжнародну легітимність та розширює політичну й гуманітарну підтримку [5].

Водночас одним із ключових ресурсів м'якої сили виступає довіра аудиторії, яка в умовах війни зазнає системного тиску через поширення дезінформації, чуток і цілеспрямованих інформаційних атак. Офіційні повідомлення учасників телемарафону щодо спростування фейків демонструють використання технологій формування довіри, що передбачають надання інструктивних пояснень щодо перевірки інформації, доступу до архівних матеріалів, а також розпізнавання автентичного маркування контенту та запобігання поширенню підробок. Забезпечення можливості перевірки інформації через відкриті архіви мовлення та цифрові платформи («...на YouTube-каналі... в архіві OTT-платформ... легко перевірити») відповідає сучасним практикам превентивної протидії маніпуляціям, оскільки передбачає формування в аудиторії інструментів розпізнавання дезінформації до її закріплення в публічному дискурсі [3].

У координатах реалізації технології м'якої сили зазначені комунікативні практики сприяють зміцненню інституційної надійності медійного продукту, формуванню стійких моделей суспільної довіри та поступовому зменшенню залежності інформаційного впливу від ситуативної емоційної мобілізації аудиторій. У зв'язку із цим подальший аналіз даних надає змогу простежити, яким чином зазначені механізми реалізуються безпосередньо в структурі телевізійного мовлення.

Результати системних моніторингових телевізійного ефіру засвідчують, що телемарафон використовує типовий набір інструментів новинного мовлення, зокрема випуски новин, прями включення, студійні дискусії з експертами та представниками органів влади, а також цитування офіційних повідомлень. Водночас специфіка телемарафону полягає в стратегічній композиції змісту, в межах якої виступи ньюзмейкерів, коментарі експертів, регіональні сюжети та міжнародний порядок денний інтегруються в цілісну смислову рамку, що формує відчуття спільного інформаційного простору та колективного переживання подій війни [9].

Аналітичні матеріали, підготовлені в межах моніторингових проєктів Detector Media, зосереджені на вивченні структури ефірних сіток, тематичної наповненості, дотримання журналістських стандартів, представленості різних політичних акторів, наявності елементів політичного піару, а також фіксації російських нарративів і тем, що залишаються поза публічним порядком денним [4]. Узагальнення цих спостережень у межах запропонованої концептуальної рамки надає змогу окреслити межу між практиками, спрямованими на підтримання суспільної довіри та легітимності, притаманними м'якій силі, і потенційним переходом до однобічної подачі інформації, що може набувати ознак пропагандистського дрейфу.

Крім того, окремим важливим компонентом інформаційної стратегії телемарафону є емоційний вимір подачі новинного матеріалу. Лінгвістичні дослідження медійного мовлення за 2022–2024 рр. фіксують системне використання емоційно забарвленої лексики, яка не тільки розширює інформаційний зміст повідомлень, скільки формує певну інтерпретаційну оптику сприйняття подій, задаючи аудиторії наперед визначений емоційний контекст [16]. Зокрема, у дослідженнях виокремлюються лексеми з підвищеним рівнем емоційного навантаження, такі як «...*лекло, жах, трагедія, смерть*...», що стають маркерами емоційної драматизації подій [16, с. 99].

З позицій концепції м'якої сили використання емоцій у комунікації має подвійний характер, тобто поміркована емоційність здатна підсилити емпатію, солідарність та ефект залученості аудиторії до спільного переживання кризових подій, однак надмірна емоційна інтенсифікація поступово трансформується в мобілізаційну риторичку, що наближає комунікаційні практики до

інструментів маніпулятивного впливу, характерних для пропагандистських моделей інформаційної взаємодії [16].

Аналіз ефективності застосування технологій м'якої сили потребує врахування аудиторних трансформацій медіаспоживання, оскільки за умов зростання ролі соціальних мереж і месенджерів телебачення продовжує зберігати провідні позиції передусім серед старших вікових груп населення. Дані соціологічних опитувань засвідчують, що частота використання телемарафону як джерела інформації про перебіг війни зростає пропорційно до віку респондентів, що підтверджує збереження суттєвого впливу телевізійного мовлення на аудиторію віком 60 років і старше, тоді як молодші групи населення значно частіше орієнтуються на цифрові канали отримання інформації [25].

Водночас динаміка суспільної довіри до телемарафону має тенденцію до зниження. Якщо у 2022 р. рівень довіри був високим, то з 2023 р. фіксується його поступове скорочення. На початок лютого 2024 р. 36 % опитаних висловлювали довіру, 47 % – недовіру, а решта респондентів утрималися від відповіді [14]. З позицій технології м'якої сили така динаміка є критичною, оскільки зменшення довіри послаблює ефект привабливості та легітимності, водночас стимулюючи використання мобілізаційних комунікативних стратегій, що ґрунтуються на емоційності, терміновості та оціночних інтерпретаціях, і, як показують лінгвістичні дослідження, поступово наближає дискурс до ознак пропагандистської риторики [16, с. 100].

Окремий вимір інформаційного простору телемарафону пов'язаний із цифровими формами репрезентації контенту, зокрема із заголовками онлайн-трансляцій і стримів на цифрових платформах, які виконують функцію первинної інтерпретаційної рамки для аудиторії. У межах дослідження здійснено контент-аналіз заголовків відео- та стрим-контенту телемарафону «Єдині новини» за 2024–2025 рр. Одиницею аналізу визначено заголовки онлайн-трансляції або стриму, що опублікований на офіційних цифрових платформах мовників-учасників телемарафону та містить маркування «Єдині новини».

Генеральну сукупність становлять усі доступні заголовки зазначеного типу за вказаний період. Із цієї сукупності методом систематичного відбору сформовано вибірку обсягом $n = 120$ заголовків (2024 р. – 60; 2025 р. – 60). Відбір здійснювався за такими критеріями:

1. Наявність маркування «Єдині новини».
2. Розміщення на офіційних каналах мовників.
3. Відсутність дублювання ідентичних заголовків.
4. Відповідність часовому інтервалу 01.01.2024 – 31.12.2025.

Тематичну класифікацію здійснено за наперед визначеними категоріями: інформаційно-аналітичні зведення подій; воєнні дії та наслідки збройних атак; міжнародно-політичні процеси та дипломатичні практики урегулювання. Результати подано у відсотках (%) від загальної кількості заголовків у межах відповідного року, що забезпечує коректність зіставлення тематичної структури та можливість аналізу динаміки інформаційних акцентів (рис. 1, 2).

Рис. 1. Тематичний розподіл заголовків телемарафону «Єдині новини» у 2024 р. ($n = 60$; %)

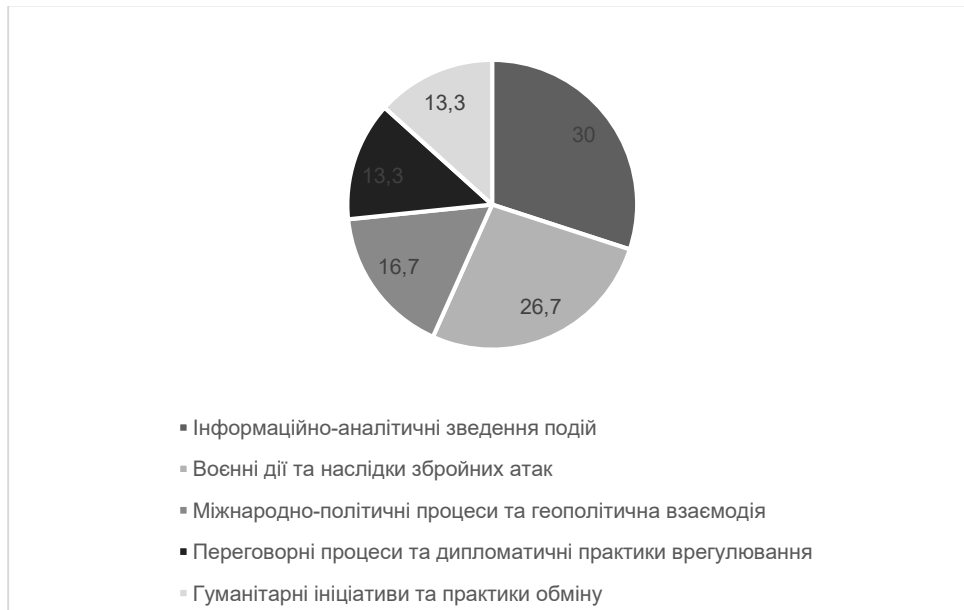

Рис. 2. Тематичний розподіл заголовків телемарафону «Єдині новини» у 2025 р. (n = 60; %)

У стилістичному аспекті проаналізовані заголовки умовно згруповано у дві категорії: перша охоплює формати, орієнтовані на інформування та підтримання довіри, що характеризуються нейтральною подачею або гуманітарно спрямованими меседжами, тоді як друга репрезентує мобілізаційно-агітаційний спосіб подання, для якого властиві підвищена емоційність, використання графічного виділення, гіперболізація та персоналізація повідомлень. За результатами аналізу, співвідношення цих моделей є паритетним (6/6), що вказує на паралельне функціонування двох комунікативних стратегій, а саме: стабілізаційно-інформаційної та емоційно-мобілізаційної.

Водночас необхідно враховувати методологічне обмеження здійсненого аналізу, оскільки наведений зріз репрезентує не весь телевізійний контент, а лише спосіб його представлення в цифровому середовищі. Відповідно, отримані результати інтерпретуються як індикатор цифрового «пакування» контенту та конкуренції за увагу аудиторії на платформах онлайн-поширення інформації, що узгоджується з підходами до аналізу медіакомунікації у воєнний період, запропонованими сучасними дослідниками українського медіапростору [19].

Проведений аналіз засвідчує, що питання фінансування телемарафону поступово стає чинником формування його суспільної легітимності, оскільки поєднання значних бюджетних витрат із тенденцією до зниження довіри аудиторії актуалізує дискусії щодо політичної доцільності збереження такого формату мовлення. У площині технологій м'якої сили це набуває принципового значення, оскільки ефективність комунікацій, що ґрунтуються на привабливості та довірі, безпосередньо пов'язана зі сприйняттям прозорості та обґрунтованості використання публічних ресурсів. Водночас аналітичні матеріали щодо фінансування виробництва контенту у 2024–2025 рр. фіксують значні обсяги державної підтримки та участь у фінансуванні державних замовників, зокрема підприємств, підпорядкованих профільному міністерству, а також парламентського мовника [24].

Проблематика державного фінансування телемарафону також відображена в оцінках європейських інституцій. У відповідних аналітичних документах Європейської комісії порушено питання доцільності підтримки такого формату з огляду на його відповідність принципам медіаплюралізму та забезпечення умов для вільного обміну думками [20].

Для збереження дослідницької коректності недоцільно ототожнювати будь-які форми стратегічної комунікації у воєнний період із пропагандистськими практиками. У класичному розумінні технологій м'якої сили визначальними є добровільність сприйняття та привабливість комунікаційних повідомлень, тоді як публічна дипломатія орієнтована на формування довготривалих відносин довіри з аудиторіями [18]. Натомість пропаганда ґрунтується на керованому переконанні, що часто супроводжується асиметрією доступу до альтернативних джерел, емоційним впливом та селективним поданням інформації [16]. У свою чергу, популізм у медіакомунікації переважно постає як стиль політичного представлення, що моралізує політичний простір через протиставлення «народу» та «еліт» або «ворогів» і спрощує складні причинно-наслідкові зв'язки до доступних пояснювальних схем. Водночас концепт «sharp power» описує механізми недемократичного впливу, засновані на проникненні в медіапростір та його викривленні, що набуває особливої актуальності в умовах війни та протидії зовнішнім інформаційним операціям [22, с. 470].

У межах емпіричного аналізу доцільно звернутися до конкретних фрагментів ефіру телемарафону «Єдині новини», що надає змогу не лише проілюструвати типологію комунікативних практик, а й аргументовано окреслити прояви популістської стилістики в структурі мовлення. Фіксація

таких прикладів здійснено на підставі матеріалів моніторингові і новинних повідомлень із відкритих джерел, що дає можливість зберегти верифікованість цитування.

Так, у гостьовій студії каналу «Рада» (слот телемарафону, 3–4 травня 2024 р.) у підводці до обговорення пролунала формула: «Якщо одні помирають за можливість країни бути, то інші воліють бути за її межами» [6]. У цьому випадку популістський елемент виявляється через моральну дихотомізацію соціального простору: суспільство репрезентується як розщеплене на жертовну, морально виправдану спільноту та групу «інших», які нібито уникають солідарності. Хоча прямої опозиції «народ – еліти» не сформульовано, використовується типова для популістської риторики бінарна модель «справжні – не справжні», що редукує складність соціальних позицій до морально оцінюваних категорій. Таким чином, комунікативна конструкція ґрунтується на уявленні про морально однорідний «справжній народ», що корелює з ідеаційною концепцією популізму, у межах якої політична реальність інтерпретується через принцип морального монізму. Іншим показовим прикладом є висловлювання міністра енергетики Германа Галущенка в ефірі телемарафону (21 квітня 2024 р.): «Зараз дуже багато з'явилось експертів, і всі все знають, що от все, завтра буде блекаут» [2]. Тут популістський компонент виявляється в поєднанні унанімізму («всі все знають») та антиекспертної інтонації. Узагальнення та іронічна редукція позиції експертного середовища створюють образ гомогенної групи, що підлягає дискредитації. Хоча прагматично висловлювання спрямоване на зниження панічних настроїв, домінуючий риторичний прийом апелює до протиставлення «здорового глузду» та «надмірної експертності», що відповідає антиелітному виміру популістської стилістики.

Висловлювання «Росія так хоче миру, що нищить українські школи» демонструє механізм редукції складної політичної тематики до саркастично-оцінного узагальнення, що задає однозначний інтерпретаційний фрейм. Такий прийом відповідає логіці пропаганди як цілеспрямованого формування оцінки через емоційно забарвлену інтерпретацію подій [7].

Популістський ефект «бандвагона» (апеляція до масової підтримки як аргументу легітимації) простежується в новинному формулюванні 2–4 червня 2025 р.: «Мільйони українців раділи унікальній спецоперації» [8]. Узагальнення масової реакції як одностайної формує уявлення про «народ» як єдиний суб'єкт із спільною позицією, що зменшує простір для альтернативних оцінок. Такий прийом виконує мобілізаційну функцію, посилюючи емоційне ототожнення аудиторії з колективним схваленням.

Аналогічна логіка моральної поляризації зафіксована у фрагменті 15–17 вересня 2025 р.: «люди розуміють, хто їх вбиває, а хто захищає» [9]. Формула «люди розуміють» презентує позицію як універсально очевидну та безальтернативну, тоді як бінарна опозиція «вбиває/захищає» редукує складний політичний контекст до морально чорно-білої схеми. У цьому випадку популістська практика виявляється в мінімізації плюралізму та конструюванні одностайного морального консенсусу.

Отже, наведені приклади засвідчують, що популістські практики в ефірі телемарафону виявляються передусім через моральну дихотомізацію, унанімізм, апеляцію до колективної одностайності та антиекспертні інтонації. Вони не завжди набувають форми прямого протиставлення «народ – еліти», однак відтворюють ключову популістську логіку редукції складної соціально-політичної реальності до бінарних, морально насичених інтерпретацій. Саме ці маркери надають змогу аналітично виокремити популістський компонент у структурі воєнного медіадискурсу.

Для систематизації відмінностей між м'якою силою, пропагандистськими та популістськими комунікативними практиками наведемо порівняльну характеристику за основними критеріями (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняльна характеристика комунікативних моделей, представлених у телемарафоні			
Критерій	Технології м'якої сили	Популістські практики	Пропагандистські практики
Цілі	Формування довіри, легітимності та солідарності без примусу	Мобілізація через опозицію «народ – еліти»	Кероване формування переконань через селективність і емоційний вплив
Інструменти	Верифікація, спростування фейків, пояснювальні формати, гуманітарні сюжети	Персоналізація, спрощення рішень, конфліктні інтерпретації	Емоційна лексика, гіперболи, однобічний відбір, образ ворога
Наративи	Єдність, стійкість, правдивість, міжнародна солідарність	«Народ» проти «еліт/ворогів»	Опозиція «свої – ворог», контроль за порядком денним
Тон	Переважно стабілізаційний	Конфліктно-моралізаторський	Високоемоційний, із риторикою страху й терміновості
Аудиторії	Внутрішня (переважно старші вікові групи) та міжнародна	Масова аудиторія	Масова аудиторія в умовах кризи
Ефективність	Залежить від довіри та прозорості	Дає короткострокову мобілізацію	Короткочасний ефект із ризиком втрати довіри
Етичні ризики	Мінімальні за умови плюралізму	Стигматизація та спрощення проблем	Маніпуляція, самоцензура, звуження плюралізму

Отже, порівняльний аналіз комунікативних моделей телемарафону показує, що їхні відмінності визначаються співвідношенням рівнів прозорості, медійного плюралізму, способів роботи з фактами, інтенсивності емоційного впливу та доступності альтернативних позицій, що корелює з оцінками європейських інституцій щодо стану медійного середовища України в умовах війни. У

цій площині окреслено зони переходу, де технології м'якої сили можуть трансформуватися в пропагандистські або популістські практики.

Перша зона пов'язана з переходом від інституційної консолідації до ризику монополізації інформаційного простору. Друга зона полягає в зміщенні емпатійної комунікації до надмірної емоційності. Третя зона виявляється в переході від наративів міжнародної солідарності до мобілізаційної подачі на цифрових платформах, де поряд із нейтральними повідомленнями використовуються персоналізовані й емоційно насичені формулювання, що впливає на сприйняття об'єктивності контенту. Четверта зона стосується зміщення стратегічної комунікації в площину політичного піару.

Оцінка зазначених тенденцій додатково підтверджується зовнішніми експертними джерелами, які виконують функцію незалежної верифікації стану медійного середовища. Звіти Європейської комісії за 2024–2025 рр., з одного боку, відзначають збереження інституційної автономії суспільного мовника та часткову трансформацію формату телемарафону, а з іншого – порушують питання доцільності його подальшого державного фінансування та необхідності переосмислення цієї платформи як інструменту забезпечення медійного плюралізму, включно з належним представленням парламентської опозиції [20]. Крім того, організація Reporters Without Borders оцінює подальше функціонування телемарафону після початкової фази війни як чинник, що може негативно впливати на плюралізм медійного середовища, та закликає до відновлення конкурентної моделі телевізійного мовлення [23].

Результати аналізу засвідчують, що телемарафон може виконувати функції інструменту м'якої сили лише за умови домінування механізмів формування довіри: верифікації, прозорості та балансу позицій над мобілізаційними практиками, – тоді як риторика суспільної консолідації не повинна трансформуватися в монополізацію інформаційного простору. Відповідно, подальша трансформація формату має поєднувати підтримку безпекових функцій із мінімізацією ризиків переходу до пропагандистських або популістських моделей комунікації.

Ключовими напрямками вдосконалення є запровадження публічного регламенту редакційних процедур, запобігання політичному піару та забезпечення прозорого механізму виправлення помилок, а також поєднання безпекових вимог із керованим відновленням медійного плюралізму через конкурентні формати, збалансовану представленість позицій і незалежний нагляд.

Водночас зниження ризиків маніпулятивної комунікації потребує обмеження надмірної емоційності контенту, чіткого розмежування фактів і оцінок та розвитку пояснювальної журналістики, поряд з інституціоналізацією єдиного механізму верифікації й публічної корекції інформації, що сприятиме зміцненню довіри аудиторії.

Додатковою умовою збереження легітимності формату є прозорість фінансування та інституційне забезпечення права на критику, оскільки відкритість до альтернативних позицій посилює довіру як усередині країни, так і на міжнародному рівні.

IV. Висновки

Телемарафон «Єдині новини» сформувався як інструмент реалізації єдиної інформаційної політики в умовах воєнного стану, спрямований на протидію дезінформації та забезпечення суспільства оперативною інформацією про перебіг війни. У цьому контексті технології м'якої сили виявляються через легітимацію безпекових рішень, символіку суспільної єдності, міжнародну комунікацію, а також практики підтримання довіри завдяки верифікації інформації та гуманітарним наративам.

Водночас у функціонуванні телемарафону простежуються ризики зміщення комунікації в бік пропагандистських і популістських моделей, що пов'язано із централізацією порядку денного, посиленням емоційності мовлення, обмеженою представленістю альтернативних позицій та можливими проявами політичного піару.

Отримані результати демонструють поступове зниження довіри до телемарафону порівняно з початковим періодом війни, що є критичним для ефективності технології м'якої сили, оскільки її вплив безпосередньо залежить від рівня суспільної довіри.

Список використаної літератури

1. Бакаєвич К. Український телемарафон «Єдині новини» під час повномасштабного російського вторгнення: пропаганда, піар чи необхідність? *Integrated Communications*. 2024. № 1 (17). С. 139–144.
2. Галущенко розповів, чи буде в Україні блекаут. *SD.UA*. URL: <https://sd.ua/news/25396> (дата звернення: 24.02.2026).
3. Заява марафону «Єдині новини» щодо фейку про зміни в трансляції виступу Президента України в ООН. *1+1 Media*. URL: <https://media.1plus1.ua/news/zaiava-marafonu-jedini-novini-shhodo-feiku-pro-zmini-v-translaciyi-vistupu-prezidenta-ukrayini-v-oon> (дата звернення: 14.02.2026).
4. Медіагрупи звернулися до міжнародних провайдерів з пропозицією вимкнути російські новинні канали. *1+1 Media*. URL: https://media.1plus1.ua/news/mediagrupy_zvernulysia_do_mizhnarodnykh_provaideriv_z_propozyciieiu_vymknuty_rosiiski_novynni_kanaly (дата звернення: 14.02.2026).

5. Міжнародний благодійний концерт-телемарафон Save Ukraine – #StopWar. *Міністерство закордонних справ України*. URL: <https://mfa.gov.ua/events/mizhnarodnij-blagodijnij-koncert-telemarafon-save-ukraine-stopwar> (дата звернення: 14.02.2026).
6. Моніторинг спільного телемарафону «Єдині новини» за 3–4 травня 2024 року. *Детектор медіа*. URL: <https://detector.media/shchodenni-telenovini/article/226723/2024-05-12-monitoring-spilnogo-telemarafonu-iedyni-novyny-za-34-travnja-2024-roku/> (дата звернення: 24.02.2026).
7. Моніторинг телемарафону «Єдині новини» й ефіру Першого каналу Суспільного за 24–26 березня 2025 року. *Детектор медіа*. URL: <https://detector.media/shchodenni-telenovini/article/239608/2025-04-01-monitoring-telemarafonu-iedyni-novyny-y-efiru-pershogo-kanalu-suspilnogo-za-2426-bereznja-2025-roku/> (дата звернення: 24.02.2026).
8. Моніторинг телемарафону «Єдині новини» й ефіру Першого каналу Суспільного за 2–4 червня 2025 року. *Детектор медіа*. URL: <https://detector.media/shchodenni-telenovini/article/241694/2025-06-11-monitoring-telemarafonu-iedyni-novyny-y-efiru-pershogo-kanalu-suspilnogo-za-24-cherwnja-2025-roku/> (дата звернення: 24.02.2026).
9. Моніторинг телемарафону «Єдині новини» й ефіру Першого каналу Суспільного за 15–17 вересня 2025 року. URL: *Detector Media*. 24 вересня 2025. URL: <https://detector.media/shchodenni-telenovini/article/244369/2025-09-24-monitoring-telemarafonu-iedyni-novyny-y-efiru-pershogo-kanalu-suspilnogo-za-1517-veresnja-2025-roku/> (дата звернення: 14.02.2026).
10. Моніторинг телемарафону «Єдині новини» й ефіру Першого каналу Суспільного за 22–24 вересня 2025 року. *Detector Media*. 30 вересня 2025. URL: <https://detector.media/shchodenni-telenovini/article/244512/2025-09-30-monitoring-telemarafonu-iedyni-novyny-y-efiru-pershogo-kanalu-suspilnogo-za-2224-veresnja-2025-roku/> (дата звернення: 14.02.2026).
11. Моніторинг телемарафону «Єдині новини» й ефіру Першого каналу Суспільного за 10–11 листопада 2025 року. *Детектор медіа*. URL: <https://detector.media/shchodenni-telenovini/article/245692/2025-11-18-monitoring-telemarafonu-iedyni-novyny-y-efiru-pershogo-kanalu-suspilnogo-za-1011-lystopada-2025-roku/> (дата звернення: 24.02.2026).
12. Про затвердження Дорожньої карти для підтримки відновлення плюралістичного, прозорого та незалежного післявоєнного медіа-простору після припинення чи скасування воєнного стану: Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 28.06.2024 № 451. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0451921-24> (дата звернення: 14.02.2026).
13. Про Стратегію інформаційної безпеки: Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15.10.2021 № п0080525-2. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/n0080525-21> (дата звернення: 14.02.2026).
14. Телемарафону «Єдині новини» довіряють 36 % українців – КМІС. *Суспільне Медіа*. 26 грудня 2025. URL: <https://suspilne.media/687722-telemarafonu-edini-novini-doviraut-36-ukrainciv-kmis/> (дата звернення: 14.02.2026).
15. Чистякова А. С. Право на інформацію та телемарафон «Єдині новини»: специфіка співіснування в умовах воєнного стану. *Legal Bulletin*. 2024. № 13. С. 86–92.
16. Шулська Н. М., Науменко Л. М., Калита О. П. Особливості медіамовлення телемарафону «Єдині новини». *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2025. Т. 36 (75). № 1. Ч. 1. С. 96–102.
17. Щодо реалізації єдиної інформаційної політики в умовах воєнного стану: Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 18.03.2022 № п0004525-22. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/n0004525-22> (дата звернення: 14.02.2026).
18. Bobba G., Mancosu M., Nai A., Seddone A., Vegetti F. Investigating Media Populism Worldwide. *Journalism Studies*. 2024. Vol. 26. № 2. P. 181–199.
19. Dutsyk D., Umland A. Between freedom and censorship: Ukraine's mass media in times of full-scale war. *SCEEUS Report No. 9*. Stockholm: Swedish Institute of International Affairs (SCEEUS), 2025. URL: https://www.ui.se/globalassets/ui.se-eng/publications/other-publications/between-freedom-and-censorship_report_sceeus_2025.pdf (date of request: 14.02.2026).
20. European Commission. *Commission Staff Working Document. Ukraine 2024 Report: Accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: 2024 communication on EU enlargement policy*. Brussels, 2024. SWD(2024) 699 final. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/1924a044-b30f-48a2-99c1-50edeac14da1_en?filename=Ukraine%20Report%202024.pdf (date of request: 14.02.2026).
21. Krippendorff K. Content analysis: An introduction to its methodology. 4th ed. Thousand Oaks: SAGE Publications, 2019.

22. Manucci L. Populism and the media. *The Oxford Handbook of Populism* / ed. by C. Rovira Kaltwasser, P. Taggart, P. Ochoa Espejo, P. Ostiguy. Oxford : Oxford University Press, 2017. P. 467–488.
23. RSF calls on Ukrainian government to put an end to telemarathon United News. *Reporters Without Borders (RSF)*. 2025. URL: <https://rsf.org/en/ukraine-rsf-calls-government-put-end-telemarathon> (date of request: 14.02.2026).
24. Where uah 860 million went: Analyzing spending on telethons and TV shows for dom and the gaze. *transparency international Ukraine*. 7 Feb 2025. URL: <https://ti-ukraine.org/en/news/where-uah-860-million-went-analyzing-spending-on-telethons-and-tv-shows-for-dom-and-the-gaze/> (date of request: 14.02.2026).
25. Yakymenko Y., Bychenko A., Bielawski M., Zamiatin V., Melnyk O., Mischenko M., Omelchenko V., Pashkov M., Pyshchulina O., Stetsiuk P., Sunhurovskiy M., Chekunova S., Yurchyshyn V. Ukraine: A year in war. The Russia-Ukraine conflict: From full-scale war to conflict resolution and post-war recovery. Ukrainian Centre for Economic and Political Studies named after O. Razumkov (Razumkov Centre). *National Security & Defence*. 2023. № 1–2 (191–192). URL: <https://razumkov.org.ua/images/2023/11/30/2023-MATRA-journa-ENGL-SATE.pdf> (date of request: 14.02.2026).
26. Yilmaz H. K. The Ukraine war and the public diplomacy performance of Russia and Ukraine : thesis submitted to the Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in the Department of International Relations. Ankara : Middle East Technical University, 2023. 193 p.

Reference

1. Bakaievych, K. (2024). Ukrainskyi telemarafon «Yedyni novyny» pid chas povnomasshtabnoho rosiiskoho vtorhnennia: propahanda, piar chy neobkhidnist? [Ukrainian telethon «United News» during a full-scale Russian invasion: propaganda, PR or necessity?]. *Integrated Communications*, 1 (17), 139–144. doi: 10.28925/2524-2644.2024.1718 [in Ukrainian].
2. Halushchenko rozpoviv, chy bude v Ukraini blekaut [Galushchenko said whether there will be a blackout in Ukraine]. *SD.UA*. Retrieved from <https://sd.ua/news/25396> [in Ukrainian].
3. Zaiava marafonu «Yedyni novyny» shchodo feiku pro zminy v transliatsii vystupu Prezydenta Ukrainy v OON [Statement of the marathon «United News» regarding the fake about changes in the broadcast of the speech of the President of Ukraine at the UN]. *1+1 Media*. Retrieved from <https://media.1plus1.ua/news/zaiava-marafonu-jedyni-novyni-shchodo-feiku-pro-zmini-v-transliatsiyi-vistupu-prezidenta-ukrayini-v-oon> [in Ukrainian].
4. Mediahrupy zvernulyisia do mizhnarodnykh provaideryv z propozytsiieiu vymknyty rosiiski novynni kanaly [Media groups appealed to international providers with a proposal to turn off Russian news channels]. *1+1 Media*. Retrieved from https://media.1plus1.ua/news/mediahrupy_zvernulyisia_do_mizhnarodnykh_provaideryv_z_propozytsiieiu_vymknyty_rosiiski_novynni_kanaly [in Ukrainian].
5. Mizhnarodnyi blahodiinyi kontsert-telemarafon Save Ukraine – #StopWar [International charity concert-telethon Save Ukraine – #StopWar]. *Ministerstvo zakordonnykh sprav Ukrainy*. Retrieved from <https://mfa.gov.ua/events/mizhnarodnij-blagodijnij-koncert-telemarafon-save-ukraine-stopwar> [in Ukrainian].
6. Monitorynh spilnogo telemarafonu «Yedyni novyny» za 3–4 travnia 2024 roku [Monitoring of the joint telethon «United News» on May 3–4, 2024]. (2024). *Detector Media*. Retrieved from <https://detector.media/shchodenni-telenovini/article/226723/2024-05-12-monitoryng-spilnogo-telemarafonu-iedyni-novyny-za-34-travnnya-2024-roku/> [in Ukrainian].
7. Monitorynh telemarafonu «Yedyni novyny» y efiru Pershoho kanalu Suspilnogo za 24–26 bereznia 2025 roku [Monitoring of the telethon «United News» and the broadcast of the First Public Channel on March 24–26, 2025]. (2025). *Detector Media*. Retrieved from <https://detector.media/shchodenni-telenovini/article/239608/2025-04-01-monitoryng-telemarafonu-iedyni-novyny-y-efiru-pershogo-kanalu-suspilnogo-za-2426-bereznnya-2025-roku/> [in Ukrainian].
8. Monitorynh telemarafonu «Yedyni novyny» y efiru Pershoho kanalu Suspilnogo za 2–4 chervnia 2025 roku [Monitoring of the telethon «United News» and the broadcast of the First Public Channel on June 24, 2025]. (2025). *Detector Media*. Retrieved from <https://detector.media/shchodenni-telenovini/article/241694/2025-06-11-monitoryng-telemarafonu-iedyni-novyny-y-efiru-pershogo-kanalu-suspilnogo-za-24-chervnnya-2025-roku/> [in Ukrainian].
9. Monitorynh telemarafonu «Yedyni novyny» y efiru Pershoho kanalu Suspilnogo za 15–17 veresnia 2025 roku [Monitoring of the telethon «United News» and the broadcast of the First Public Channel on September 15–17, 2025]. (2025). *Detector Media*. Retrieved from <https://detector.media/shchodenni-telenovini/article/244369/2025-09-24-monitoryng-telemarafonu-iedyni-novyny-y-efiru-pershogo-kanalu-suspilnogo-za-1517-veresnya-2025-roku/> [in Ukrainian].

10. Monitorynh telemarafonu «Yedyni novyny» y efiru Pershoho kanalu Suspilnoho za 22–24 veresnia 2025 roku [Monitoring of the telethon «United News» and the broadcast of the First Public Channel on September 22–24, 2025]. (2025). *Detector Media*. Retrieved from <https://detector.media/shchodenni-telenovini/article/244512/2025-09-30-monitoryng-telemarafonu-iedyni-novyny-y-efiru-pershogo-kanalu-suspilnogo-za-2224-veresnya-2025-roku/> [in Ukrainian].
11. Monitorynh telemarafonu «Yedyni novyny» y efiru Pershoho kanalu Suspilnoho za 10–11 lystopada 2025 roku [Monitoring of the telethon «United News» and the broadcast of the First Public Channel on November 10–11, 2025]. (2025). *Detector Media*. Retrieved from <https://detector.media/shchodenni-telenovini/article/245692/2025-11-18-monitoryng-telemarafonu-iedyni-novyny-y-efiru-pershogo-kanalu-suspilnogo-za-1011-lystopada-2025-roku/> [in Ukrainian].
12. Order of the Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine: On approval of the Roadmap to support restoration of pluralistic, transparent and independent post-war media space № 451. (2024). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0451921-24> [in Ukrainian].
13. On the Information Security Strategy: Decision of the National Security and Defense Council of Ukraine from October 15 2021, № n0080525-21. (2021). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/n0080525-21> [in Ukrainian].
14. Telemarafonu «Yedyni novyny» doviriavut 36 % ukraintsv – KMIS [36% of Ukrainians trust the «United News» telethon – KIIS]. (2025). *Suspilne Media*. Retrieved from <https://suspilne.media/687722-telemarafonu-edini-novini-doviraut-36-ukraintsv-kmis/> [in Ukrainian].
15. Chystiakova, A. S. (2024). Pravo na informatsiiu ta telemarafon «Yedyni novyny»: spetsyfika spivisnuvannia v umovakh voiennoho stanu [The right to information and the telethon «United News»: specifics under martial law]. *Legal Bulletin*, 13, 86–92. doi: 10.31732/2708-339X-2024-13-A12 [in Ukrainian].
16. Shulska, N. M., Naumenko, L. M., & Kalyta, O. P. (2025). Osoblyvosti mediamovlennia telemarafonu «Yedyni novyny» [Peculiarities of media broadcasting of the telethon «United News»]. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Filolohiia. Zhurnalistyka*, 36 (75), 96–102. doi: 10.32782/2710-4656/2025.1.1/16 [in Ukrainian].
17. Regarding implementation of unified information policy under martial law: Decision of the National Security and Defense Council of Ukraine from March 18 2022, № n0004525-22. (2022). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/n0004525-22> [in Ukrainian].
18. Bobba, G., Mancosu, M., Nai, A., Seddone, A., & Vegetti, F. (2024). Investigating media populism worldwide. *Journalism Studies*, 26 (2), 181–199. doi: 10.1080/1461670X.2024.2415423 [in English].
19. Dutsyk, D., & Umland, A. (2025). *Between freedom and censorship: Ukraine's mass media in times of full-scale war* (SCEEUS Report No. 9). Swedish Institute of International Affairs. Retrieved from https://www.ui.se/globalassets/ui.se-eng/publications/other-publications/between-freedom-and-censorship_report_sceeu_2025.pdf [in English].
20. European Commission. (2024). *Ukraine 2024 Report*. Retrieved from https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/1924a044-b30f-48a2-99c1-50edeac14da1_en?filename=Ukraine%20Report%202024.pdf [in English].
21. Krippendorff, K. (2019). *Content analysis: An introduction to its methodology* (4th ed.). SAGE. doi: 10.4135/9781071878781 [in English].
22. Manucci, L. (2017). Populism and the media. In C. Rovira Kaltwasser et al. (Eds.), *The Oxford handbook of populism* (pp. 467–488). Oxford: Oxford University Press. doi: 10.1093/oxfordhb/9780198803560.013.17 [in English].
23. Reporters Without Borders. (2025). RSF calls on Ukrainian government to put an end to telemarathon United News. Retrieved from <https://rsf.org/en/ukraine-rsf-calls-government-put-end-telemarathon> [in English].
24. Transparency International Ukraine. (2025). Where UAH 860 million went: Analyzing spending on telethons and TV shows for Dom and The Gaze. Retrieved from <https://ti-ukraine.org/en/news/where-uah-860-million-went-analyzing-spending-on-telethons-and-tv-shows-for-dom-and-the-gaze/> [in English].
25. Yakymenko, Y., Bychenko, A., Bielawski, M., Zamiatin, V., Melnyk, O., Mischenko, M., Omelchenko, V., ... & Yurchyshyn, V. (2023). Ukraine: A year in war. *National Security & Defence*, 1–2. Retrieved from <https://razumkov.org.ua/images/2023/11/30/2023-MATRA-journa-ENGL-SATE.pdf> [in English].
26. Yilmaz, H. K. (2023). *The Ukraine war and the public diplomacy performance of Russia and Ukraine* (Master's thesis). Ankara: Middle East Technical University [in English].

Стаття надійшла до редакції 25.02.2026.

Received 25.02.2026.

Putsiata I. Soft Power Technologies in the Information Space of the «United News» Telethon

The study is aimed at determining the features of implementing soft power technologies in the information space of the «United News» telethon under martial law.

The research methodology is based on a combination of document analysis of regulatory legal acts, content analysis of telethon materials, elements of critical discourse analysis, as well as secondary analysis of sociological data on media consumption and public trust. Additionally, an analysis of the digital presentation of content through the headlines of online broadcasts was carried out, which allowed us to assess the features of communicative strategies in the digital environment.

The results of the study showed that the telethon functions as a strategic communication tool, within which soft power technologies are implemented through the consolidation of the information space, the symbolic construction of social unity, the practice of information verification, humanitarian narratives and international communication. At the same time, the risks of the transformation of communications towards mobilization, populist or propaganda practices were identified, which are associated with the centralization of the agenda, the increase in the emotionality of the broadcast, the limited representation of alternative positions and the problems of financing the format. A tendency towards a gradual decrease in public trust was also recorded, which directly affects the effectiveness of soft power technologies.

The scientific novelty lies in the systematic analysis of the telethon as a space for the implementation of soft power technologies with the identification of zones of transition to populist and propaganda models of communication and the definition of criteria for their demarcation.

The practical significance lies in the possibility of using the obtained results to improve state information policy, increase the transparency of the telethon, preserve media pluralism and strengthen public trust in strategic communications in crisis conditions.

Key words: *soft power technologies, telethon «United News», strategic communications, information policy, public trust, media pluralism, propaganda.*